

# Nuorttanaste

»Gæca dam Ibmel labba,  
gutte mailme suddo guodda!«

»Son dagai rafhe su ruosa  
varai bokte.«

No. 10.

9ad jakkegærdde.

»Nuorttanaste« maksa ovta kruvna jakkoda  
gast, bladde dinggajuvvu juokke poasta-  
rappe lutte.

30ad Mai 1907.

»Nuorttanaste« olgusboatta guovte gærde  
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive  
juokke manost.

## Manaosko fabmo.

Muttom aige gæcest læi dam bitta muittalægjest dat illo, atte dæivadet su studerim skiparines, — maid son muttom universitetast læi oappam dovddat nuftgo æppeoskolaš, ja gi dal læ okta vuigges ja njuoras kristalaš. Ja dat i læm i mikkege professorai ige papai, mi læi dolvvom su moridæbmai, mutto okta ucca manaš.

Moft dat dæpatuvai, muittali son, go son celki: »Don diedak, atte mon nuftgo nuora olmai legjim aibas amas osko. Mu æccalaš ædnam rokkusak orro læme duššas mu diti. Ibmel læi mudnji aibas amas ja Jesusa adnem mon nuftgo ovta vises olmajen ja martyra su oapos diti. Maid bibal oapata alme ja helvet birra, goæcujim mon værre-govvagiellan. Ja almaken, go mon legjim šaddam bærašolmušen, bajasgessim mon mu manaidam kristalašvuoinain. Dat læi mudnji eielgas, man varalaš dat læ manaidi, go dak ucevuođast juo balkkestuvvujek æppeosko giti; mon legjim oaidnam nokka nuora-olbmaid, guđek legje gæcçam buok lagaš gillamušaidi ja vaividi, mañgelgo ibmelhallo læi eritgaiddan sin vaimost.

Muttom ækked muittali mu akka mudnji, atte min ucca Karalaš læi læmaš hirbmos narrotallalas. Mon valdim su garraset skuvlai ja jorggalim ječam garragæcčastagaim sust erit. Go son bigjjuvuvai senggi, vællai son ovta aige aibas jaska, mutto smavaset algi son čierrot obba bačadet. Mon mannim su lusa ja jerrim: »Manne čierok don?« Son i ožžom algost i sanege, mutto de oažoi son vimag ouddan: »Aa, ačče, engelak!« Imaštallamin celkkim mon: »Na, maid

oaiveldak don daina?« — »Dal læk engelak čallam dam bajas Minhærra girjai.« Ganda suobman javotuvai čierrom diti. »Juo, dam dak gal læk dakkam,« celkkim mon, »dat boatta dast, atte olmuš i læk ædnai gululaš.« — »Aa, ačče, æigo dak sate eritsikkujuvvut girjest?« anoti manna ja jorggali su atestusmuođos mu vuostai; gadnjalak golgge ravdnjin daid bagjel. Mon njuorrasim dam gatavaš suddolaža bagjel, mutto ferttijim daddeke čuovvot æmbo su jurddagid mielde. Mon celkkim: »Juo, dat hæjos historia du æppegululašvuoda diti satta gal eritsikkujuvvut fast, mutto de ferttik don rokkadallat Minhærrast, atte son andagassi adda dudnji dam.« »Juo, dam mon gal aigom dakkat,« čuorvoi gandda ja čuožželi bajas hoapost. »Galgamgo mon luoittadet vuolas rokkadallat, dat daidda læt buoremus?« — »Juo, mu manačam, luoittad čibbi ala.« Ovta manost læi Karl erit sengast, su čalmek čuvge, ja mañgel go son læi jurdašam vebaš, čurvvi son: »Ačče, mon jakam dat læ buoremus, ætte don maidai sogjalattak čibbidak muina, dalle adda Ibmel mudnji andagassi sagga vissasebot.« Maid væketi mu dorvotesvuotta; dasa im læm mon harjanam, ja mon im læm dattot, atte mu guoimek galgge oaidnet dam; mutto daddeke luoittadim mon vuolas mana balddi. »Aa, ačče, rokkadala mu oudast; don matak buorebut dagjat Ibmeli buok dam birra.« Mon rokkadallim, mutto imašlaš lakai. Mañgelgo amen læi celkkum, čuožželæime moai bajas, ja Karl jærai must duottavuodast, mi doargestatti mu: »Mutto ačče, lægo dat visses, atte dat læ eritsikkujuvvum, dat, mi čuožžoi čallujuvvum mu birra dam stuora girjest?« — »Juo,

mu manačam, dat læ visses.« Ja mañgel fast jærai: »Maina læk engelak sikkom dam erit, svampain vai maina?« — »I, Karl, min bæste varain.« — Karl oroi jaska ovta aige, de jorggali son čalmides mu vuostai, dak legje ain dievva gadnjalin, ja son addi mudnji ovta čiegnalas, duodalaš gæcčastaga. »Ačče, lækgo donge čuožžom dam stuora girjest ouddal?« »Nu fal.« — »Ja ædne maidai, lægo son dakkam ollo suddo?« »Juo.« — »Mutto din suddok læk maidai eritsikkujuvvum?« —

Mon alggim doargestet dam eksaminerema diti ovta manast, dat læi, dego mon šat im gukkeb čuožžom ovta mana muođo oudast, mutto oudabælde dam agalašduobmara dollačalmi oudast. Hilljis jienain vastedim mon: »Mon doaivom dam — juo.« Mu sœlgebælde gullim mon jaskis čierrom; mu cemed læi boattam sisa mu mañest ja gullam buok, maid moai sardnoime. Son sojai mu radde vuostai ja mon gessim su vuolas čibbi ala, ja dal rokkadalaimek mi — ačče, ædne ja manna — dam vaibmolačes Ibmeli, gutte læi šaddam migjidi amas ja dal Jesus vara diti fast valdi daid čagjademid lusas.

Dal oskop mi, maid min Karl læ ouddal oskom min oudast, ja mu ædne rokkusak læk gullujuvvum.«

## Ibmel adde dam.

Okta ucca gandaš læi æska oappam su abc'as. Dalle massi son ačče ja ædne. Son bigjjuvuvui vierrasi lusa. Dak saddijegje dam ucca vanhemin guđdujuvvum manaša mæccai omid gæcčat. Dobbe dov dai son ječas hirbmos likkotæbmen. Son læi gullam, atte dat gævai laje, atte rokkadallat

Ibmeli; mutto son i mattam maidege rokkusid. Son manai almaken muttom risse duokkai ja luottadi vuolas. De botte muttomak vaze mædda. Si gulle manasuobman risse duokken ja guovllalegje dokko. Roakotuvvum giedaiguim ja atestusa muodoiguim oroi dat uccakaš čibbides alde ja logai a, b, c, d j. n. v.

»Maid dagak don, gandačam?«

»Mon rokkadalam,« vastedi son duođalažat. »Ja, mutto dat i læk mikkege rokkusid, dat læ alfabet.«

»Mon im sate maidege æraid,« čuojai dat morašlaš vastadus, »mutto,« laseti son vel čuvgodægje čalmiin, »go mon cælkam bogstavaid, de satta Ibmel bigjat daid čoakkai danen, masa mon darbašam.«

Dat i læk æpedæmest, atte Ibmel i sikke addem ja gullam su. Muite dam, go don ik gavna sanid dai »cælkemættom šuoketusaidi.«

## Buorre lokkusak.

Illa okta mist matta arvvedet, maid okta buorre jurda ožžujuvvum lokkam bokte, buorre lokkoset daihe gilvuvuvvum vaimo sifa ovta buorre gaskaoame bokte matta dakkat. Dat læ dego okta ælle gilva, mi galgga ittet ja guoddetšaddo su aigestes. Jos mi duottavuodast addešæimek mavso-lašvuoda dam duottavuodast, de dagašæimek mi vissaset æmbo dam ašest ja »gilvašæimek buok čaci birrasin,« æmbo go mi davalažat dakkap. Mangasi læ »dat dapatus,« atte dæivvat ovta kristalaš blađe ala, gullat ovta arvosmattem sane, daihe čajetam bokte ovta usteblaš dago, šaddam jorggalus gaskaoabmen sin ælleni, bestujubmen ja buristsivdnadussan sikke sigjidi ja æraidi. Dast læ okta ouddamærkka:

Dam jage 1819 dapaťuvai dat, atte muttom nuora doavter Newyorkast, dam bodda go son vurdi sisabæssat muttom buocce lusa, valdi bajas ovta traktata, mi læi olgobælde siljost ja logai dam. Go son bođi ruoktot, arvvaladdai son su æmedines dam jurddag birra, maid dat traktata læi sudnji addam. Dat manai nuft, atte soai muttom aige dastmanŋel jottaiga Ceiloni ja manŋel Indiai nuftgo miššonærak. 30 jage bargai akka ja 36 jage olmai bakenid jorggalussi oazžot, gieda dassačigo soai ravkkujuvvuiga dam agalaš vuoinadussi. Soai manŋa-

sis guđiga 7 barne ja 3 nieida. Juokke aidno daina barnin naittali ja si ja sin akak šadde buokak miššonærak. Manga doaktara manaimanain læk miššonærak, ja dam ragjai læk 30 latto dam bærrašest oktibuok 529 jage barggam miššonædnamin. Dat læ dat dovdos miššonærbaeraš Scudder.

Maggar gaskaoabme, dušše okta aidno traktata. Man duotta i læk dat sadne: »Suppe du laibad čaccai, ja don galgak gavdnat dam gukka dastmanŋel.«

## Egede-Nissen ja dak ruošalaš socialistak

læk dal gieskad læmaš rievte oudast Kristianiast. Nuftgo darogiel avisa lokkek dittek, legje muttom ruošalaš socialistak mannam gæse Vargain ja ožžu dobbe stuoradiggeolbma Egede Nissen trykkeriast prentet muttom čallagid, mai bokte garraset barggjuvuvui ruošalaš radđetusa vuostai. Go dak čallagak garyvas šadde, ja min rika radđetus oazoi diettet dai sistdoalo, de dak gilddujuvuvjegje olgusboattemest daihe nuftgo darolaš dagja beslaga vuollai bigjujuvuvjegje.

Egede-Nissen nimmori hui garraset dam gielddema vuostai ige addam rafhe ouddalgo oazoi dam rievte ouddi.

Dam 22ad bæive dam manost læi dat ašše meddomsrievte oudast Kristianiast. Dak guokte ruošalaža Gratcheff ja Gutkaf læiga stevdnijuvvum rievte ouddi. Gratcheff læi boatam, mutto i Gutkaf. Son læi Vargain. Gratcheff læ nuorra čabba olmai, 26 jage boares. Son læ studenta, mutto goččoda ječas oapatægjen. Su čilggitus čallagi birra i sistesdoallam ollo æmbo go mi juo dittujuvuvui, mutto obba ollo diedeti son dam lagates dile birra Ruošarikast.

Son muittali, atte son i gula dam jovkkui Ruošaaednamest, mi vœkka-valdalašvuodain buok datto vuolasnjæiddet, mutto son gulla socialdemokrataidi nabbo dalle daidi, mak minge ædnamest goččujuvuvjek socialistan. Son læi læmaš Gapon mielde dam varalaš 22ad januar, dallego ollo duhatak kæisar lusa manne adnomiguim. Dalle šaddai son giddadoppijuvut ja hirbmadet cabmujuvvut.

Advokata jærai: »Satakgo don dam duottan čajetet?«

Gratcheff ouddandolli su giedaides ja celki: »Must læk maidai 2 sarje

oaivest.« 2 mano læ son čokkam Petersborgast aresterijuvvum, ige diettam man ašest.

Advokata jærai: »Manne prentedattidek di dai čallagid Vargain?«

»Mi læimek doarradallujume vuolde ja ferttimek bataret, ja go Norga læi okta fria ædnam, dal erinoamačet go læi luovos bæssam Ruotarikast, de jakimek mi, atte mi dobbe gavdnap mieđamanas vuostaivalddujume. Vargaidi vulgimek mi dannego dat læi lagamusast Ruošaaednama. Ja dobbe jottelæmuset ja gæppadæmuset matte čallagak saddijuvvuť Ruošaaednami.

Vittanen læiga stevdnijuvvum olggoædnam-minister Løvland ja justitsminister Bothner. Stuoradiggeolmai Nissen ja redaktør Gaarder læiga maidai sisastevdnijuvvum. Muttom oasse dam rievtest dollujuvuvui dappujuvuvum uvsai siskabælde.

Nuftgo di vissa arvvedepet lokkek, de dat i læk nuft ibnerdæmest, atte dak guokte namatuvvum Ruošaa maidege læva viggam dakkat bahast min rika daihe albmug vuostai; mutto min rika lagast læk paragrafak, mak gilddek vel olggoædnamiažaige rika raje siskabælde olgusaddemest čallagid, mak mattek nubbe rika stivrijægjid suddadet, ja daggobokte vel bajasboktet soappamættomvuoda rikai gaskast. Ja mi arvvedep burist, atte mi smava rikak berrep varrogasat mænnođet min stuora ja famolaš grannainæmek Ruošarikain.

Dak guokte Ruošaa æva vissa oazo æra rangastusa go dam, atte čallagak æi oazo olgusboattet.

### Min dronnega guossai

aiggoba dam gæse boattet guokte su oappasin.

### Čoaska davvebiegga

ja muottaborgga læ dabege Vesteraalast dal, vaiko læ mai mano loapagæččen. Olbmuk æi læk vel sattam gilvvet potetosid.

### Min gonagas ja dronneg

aiggoba dam gæse jottet min rika maddagæččai. Damppla »Olaf Kyrre« galgga laiggotuvvut danen. Arvvaluvvu, atte soai vuolggeba juli mano gaskarajest. Vissa fidnaba maidai Nordlandast ja Tanavuonast, gost soai vuogjeba bagjel Seida Čaccesuloi.

**Muttom darogiel bladde**

jeorra: Lægo dat laga vuostai goččodet ovta papa »gæssemvuoksan?« Dam gačaldakki boatta dal farga vastadus medomsrievtest Valdarsast, gost oudiš stuoradiggeolmai lensmand Ødegaard læ čallam proavas Visløff birra, atte »læ dakkam ječas gæssemvuoksan dam baike politikalaš savcaovivi.«

Go proavas dam bitta oini blađin, de son stevdni lensmanne rievte ouddi. Gal mi dal dast gullap, moft manna.

**Tana-brævva.**

Bivdam moadde sadnai saje olgusaddest »Nuorttanastai.«

Mi læp fast ollim valggajakkai, goas mi fast galggap valljet gieldestivra olbmuid. Dat oudeš gieldestivre læ barggam gieldda juogoin, mutto muittaluvvu, atte dam maņemuš motast, mi dollujuvvui 27ad april Mehavnast læ gieldestivre mielidelatok naggaskam gaskanæsek, ja de læ dat juokkem orostam dam have. Dat læ arvvaluvvum, atte dat odđa gieldestivre galgga boatte gæse oažžot 20 mielidelatto dam vuostai, go dam sagjai læk dušše læmaš 12. Dam odđa arvvalusa mielde oažžo Berlevaag 4, Tana 8 ja Gamvik 8 representanta. Dieđostge šadda dalge dego 1904 soatte representanta saji alde. Jæraldak læ: Gæid galggap valljit? Dak oudeš olbmak læk nuftgo diettep N. Øure, N. Pavelsen, Kristoffer Jessen ja H. A. Henriksen. N. Øure læ ordforar. Son i vissasi dato æmbo valljijuvvut ja ige berre valljijuvvut; dastgo sust læ stuora forretning, ja sust i læk aigge daihe dille oaffarusšat kommunabalvvalussi. Dak golbma æra representanta gal berriek odđasist valljijuvvut, jos si vuostai-valddek valga.

Mon læm jurdašam, atte mi galgæaimek oažžot čuovvovaš olbmaid valljijuvvut:

1. Nils Pavelsen, 2. sagfører Klouman, 3. O. Eide, 4. Samuel P. Ravdna, 5. Isidor Aastrøm, 6. Henr. A. Henriksen, 7. Kristoffer Jessen ja 8. A. mund Johnsen. Suppleantan čuovvovaš olbmak:

1. Aleksander Pedersen, 2. Chr. Shejervig, 3. Emil Ellila, 4. Jens Johnsen, 5. L. H. Sherøn, 6. A. J. Liljedahl, 7. Dr. Chr. Groth ja 8. Saba Sabasen.

Dast læm mon namatam mu dovdo mielde dokkalaš olbmaid ja doai-

vom, atte æra Samek mittek mu arvvalussi. Dat læ aigge dam birra arvvaladdat, ja buokak, gæina læ dille ja halidus galgæsegje dam æse birra čallet blađidi, dalle matašegje olbmuk boattet soavalašvutti dam æse birra ouddal valga.

Tanast 12. mai 1907.

P. E.

**Ruošænam.**

Ruošædnæmest i oro moivve nokkamen. Maņemuš telegramain oidnu, atte dobbe hærjeda hirbmos stuibme. Dat ruošalaš socialist-kongressa Londonest fertte alo maņeduvvut olbmui diti. Dat čuvvujuvvui stuora darkkelvuodain politiain. Dal barggajuvvu angeret dam ala, atte oažžot namaid diettet dam 200 lattost, mak dam socialistkongressi gullek. — Petersborgast muittaluvvu, atte dak lattok læk gæčalam maidai gævvat kæisar ja truonarbolaža hæga ala. Gieskad gæččali okta soaldat sodno hæga ala gævvat; mutto dat i likkostuvvam. Son gavnatalai politiain. Maņel læ fast 10 socialista giddadoppijuvum; dat gaddujuvvu, atte si læk særvvam særvvalagai anarkistaiguim. Obba oasse anarkista čallagin læk gilddujuvum olgusboattemest. 6 daina giddabigjuvum Ruošain læk eritagjuvum Ruošædnæmest, 2 æra læk ouddandivvujuvum rievte ouddi.

**Statsraad Olson læ ærovalddam.**

Telegramak muittalek, atte forsvarsminister, statsraad Olson valdi æro ja læ namatuvvum general-loitnantan ja giddagas cheffan.

Statsminister Michelsen læ namatuvvum su sagjai muttom aiggai.

**Ruotarika**

aiggo bevilgget 10,900,000 kruvna ruovddemađi rakadæbmai Østersunda ja Ulriksfors gaski.

**Kæisar Wilhelm**

boatta Davve-Norgi 1as juli.

**Kina.**

Šanghaiast muittaluvvu, atte okta tuiska miššonstašon læ bileduvum dobbe. Miššonærak læk ferttim bataret amatolbmai lusa. Hongkongast læ mannam okta britalaš kanovna damppa dokko.

Mavse „Nuorttanaste“!

**Sameadnam-bivddo.**

Buorre bivddo læ dal alggam dain maņemuš beivin Vargain ja daggo birrasin. Sækte valjest sikke loddo ja salled.

Sameadnæmest læ bivddujuvvum giddabivdost oktibuok 27,735,100 kg., daina læ hængastuvvum jorbba guollen 15,322,400, luddijuvvum 76,400. Dat salttejuvum hivvodak læ 1,586,500 kilo. Dampamedecinliekse læ 7010 farpal. Vuoivashivvodak 9537 hl. Guollehadde læ 10—14 øra ragjai. Vadnasid lokko 3302—13,572 olbmain, 209 oasteskjoita ja 226 gaddeoste.

**Gieldadoavter Moe**

Lyngenest læ gieskad jabmam tyfosest. Son maņņasis guđi aka ja 5 smava mana.

Muttom darogiel avisa čalla dam æse birra naft: »Doktor Moe birra satta celkkujuvvut, atte son jami su poastastes dabe — jos gostege, de berre stata dast čajetet su gædnegasvuodast dai maņņabaccidi. Su akka læ dal buoccamen buoccamviesost — ja baikest čokkajek 5 ačetes mana.

Olderdalast (Læibbevaggest) Lyngenest buček dal 43 daihe 45 dam varalaš davdast. Dal læ dobbe 7 jabman. Min mielast orro dat imaš, atte go dak lavdnjegoaček, mai siste davdda hæreda, æi bolddujuvvu erit. Æi dak mavse æmbo go 25—30 kruvna guttege. Dam ektoi læ olbmu hægga sagga mavsolæbbo gildi, erinoamašet, go daggar oskaldes gielдалatto, go dr. Moe, galgai mannat.«

**Allaget gudnejattujuvvum gonagas Haakon militærbalvvalægje.**

Daggaraš vuoldečallag oidnim mon ovta bitta vuolde »Sagai Muittalægje« alde. Mudnji bođi dallanaga dat jurda, atte gi son Sami gaskast læ læmaš Haakon balvvalusast. Dasa i læk æra go dat, atte vastedet, atte Sami gaskast i læk oktage. Vaiko dat gudnejattujuvvum čalle læge læmaš underofficersskuvlast, de i son almake læk gonagas Haakon balvvalægje. Vaiko mon lifčim valddam skuvlaolbma eksamen, de im mon sate ječam gočodet skuvlaolmajen, go must i læk skuvlapoasta. Dat olmai, gutte ječas goččoda Haakon militærbalvvalægjen, fille ječas jos son dam jakka, vai adnago son dam nama čevlotal-

lam diti. Juokkehaš, gutte læ soatte-skuvla mannam i mate ječas ramidet, atte son læ gonagas balvvalægje.

Jos soatte šadda, de fertte juokkehaš vastedet vanhemædnam oudast, ja i son læk dalle gonagas balvvalægje; mutto vanhemædnam gattijægje. Dat alla namain gudnejattjuvvum olmai orro mu mielast, atte son adna ječas allaget oappam olmajen. Son halla mannam stuoradigge valga birra; mutto su čala i oro læmen mu mielast i lodde ige guolle, i hälle daihe olles.

Stuoradiggeolbma Saba birra sardonno son ja ige suova su birra ovtage bakkodet. Mon im arvved maid burid Saba læ sudnji barggam, go son i suova maidege su birra cækket. Saba læ vissa ješ oaidnam dai čallagid, mak su birra læk čallum; mutto i son læk maidege vastedam daid čallidi. Dat læ davalaš, atte juokkehaš vasteda ječas oudast; mutto Saba i læk maidege ječas oudast vastedam, mi læ imašlaš. Dal læ dušše ærak arvotušsamen su birra. Dat čalle aitta, atte go son boatte valggi čella, de aiggo son vuolggat Saba bæle valggi; mutto mon balam, atte son læ ješ buocos valga diti, ja ige læk Sabai nuft buorre, mutto aldis. Halo lifči oaidnet su valgabargost 1909.

Militærbalvvalægje čalla ovta Sabmelaš birra ja halla, atte su čallaga i adde det vises gramatika; mutto læ gal manga saje, atte i gramatika adde duge vises čallagid. Vaiko logak, atte don rakistak Samegiela, de almaken ik sate Samegiella čallet. Æi buokak adde du vises darogiel dajatusaid. Moft mattak vuorddet, atte oapakættes Sabmelaš matta fæilaitaga čallet, go donge ik vel mate darogiela, gutte vissa læk moadde jage læmaš oapast. Muittalak, atte duot Sabmelaš čali ja rakadi dego linasorid, ja rakadi borramuša, mi i gavdnu darogielast. Don gočok dam borramuša »lakskausan,« mi i gavdnu darogielast. Mon im aigo dast divvot dam sane vaiko dieđam, moft dat sadne čuogja. Doaivom, atte don nubbe havvai oappak dam mađe darogiela, atte divok ječad čallagid. Mon aigom dušše ravvit du, atte don ik galga æraid moaittet, go ješ ik mate buorebut; dastgo i dat dokke nubbe geđgi-guim suppudet, go ješ čokka glasa-vieso sist.

Muittalak maidai, atte don læk

socialista; mutto i dat oro læme jakketatte, go almaken gočudak ječad Haakon balvvalægjen. Alma buok socialistak læk ja legje gonagasvalga vuostai, ja si æi likom go Norga oažoi gonagasa ja i šaddam republikkan. Don læk dat aidno socialista, gutte avvodak gonagas-valgain ja vela læk aldsesad valddam dam stuoresvuoda nama: »Gonagas Haakon militærbalvvalægje.« Duottavuodast læk don okta amas socialista. Du socialistavuotta orro læme dego æra Samid socialpolitika. Gonagas-valga aige 12 ja 13 november 1905 æi læm galle Sabmelaža, gæk legje gonagas-valga vuostai; mutto mannam gæse agiterijuvvui Saba birra ja de legje mæsta buokak socialistak, vaiko si æi adde vissa, maid socialismma maksa. Æi Samek stemmim Saba ala daina go si addijegje, atte son læi socialista, mutto dušše danne go son læi Sabmelaš. Go mi æp adde politika birra maidege, de diktop dam birra hallamest ja hallop dušše Saba birra nuftgo Sabmelaš birra ja æpge nuftgo socialista birra.

Sameædnamest  $\frac{16}{5}$  1907.

Valljijægje.

#### Wellmanne maņemuš rakkanæbme daihe arvvalus.

Son vuolgga jottet mai mano loapast.

Telegramak Londonest muittalak, atte Wellmanne læ Parisast, gost son dal bigja su maņemuš gieđas su balon reisos rakkanæbmai Nordpoli. Son guođda dam franska oaivvegavpuga ja vuolgga Spitsbergi. — Wellmann muittala, atte son læ Archangelest ožžom telegrama, mast muittaluvvui, atte 29ad bædnaga læk boattam dokko Sibiriast, mak galggek adnujuvvut, dam ekspedišona vuolde. Ovce daina bædnagin valddujuvujek balonai, mi šadda dat stuoremus, mi goassege læ rakaduvvum.

#### Hirbmos bakka Berlinast.

Temperatur læi dobbe gieskad 33 Celsius grada. Dobbe i læk olbmu muittost læmaš daggar bakka dam aige jagest. Ædnag hæstak ja olbmuk læk jabmam bæivveboaldtagast.

#### Roosevelt

maņestčuoovo.

Soatteminister Taft.

Muittaluvvu, atte Amerika præsidenta Roosevelt læ biettalam valga vuostai-

valddemest. Son i siđa šat gukkeb læt præsidentan. Su sagjai šadda valljuvvut soatteminister Taft. Son galgga læt sæmma oaivvelest politika harrai go Roosevelt.

#### Lampaglasa hutke.

Æska arvo mielde čuođe jage dast ouddal botte lampaglasak adnui; mutto æi læk vissa galles, gæk dittek hutke nama. Dam olbma namma læi Aime Argand, gæn mi læp gædnegask gittet dam oudast, atte min lampak dal læk juokke lakai buorebuk.

Go Argand muttom ækked læi dugjomen lampa guorast, bijai su nuorab viellja læikastallamin ovta vidneboattal, mi læi vuodotaga, dam ravas čuovga bagjel. Dat boarrasæbbo viellja oini dallanaga, atte čuovgga šaddai šærradæbbo, ja son bođi dallanaga dam fuobmašæbmai, atte dat læi juokke lakai buoreb, sikke haja ja čuovga dafhost, mi dal buli sagga dassedæbbot. Dam mana læikastallam ja su viellja hutkaivuoda bokte oažoimek mi glasa min lampaidi, mantaga dal læ vægjemættom birgget.

#### Bismarck

likoi burist dasa, atte ješ addet æraidi gačaldagaid, mutto ješ vastedet ærai gačaldagaidi — dasa son i likom. Muttomin saddi son sane ovta nuora doaktari. Dat i orrom adnemen olbmastes nuft stuora avvera, ja algi gačadet sust buoklagas gačaldagaid.

Bismarck i gierddam ollo ouddalgoduskastuvai, ja maņasassi celki son, atte i son višsam šat æmbo vastedet.

»Dat læ buorre,« vastedi doavter si-vost, »jos don ik dato, atte mon galgam dakkat gačaldagaid, de læ buoremus atte don saddek sane omi-doaktari. Son læ harjanam dalkudet su buocides alma vastadusa vuordekætta.«

Dam nuora olbma duostelvuotta masa lappasutta dam stuora stataolbma. Vimag bakkodasti son: »Jos don læžak nuft buorre dalkastægje go don læk heppadmættom, nuora olmai, de šaddak don aige mielde okta čæppes doavter.«

#### Morten Larsen Gaino

Guovddagæinost læ gavdnam ovta daina balonain, mak Sami blađin dieđetuvvujegje. Son læ dieđostge ožžom dam loppeduvvum gavdnambalka 15 kruvna.

#### Nordenfjeldske dampaselskappe

læ dal gielddam su dampai olbmuides navdašæmest buollevine bargo vuolde. Sæmma lakai læ maidai vidneloppe gilddujuvvum.

»Nuorttanaste« čalle, prentejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sigertjord, Vesteræalen.